

ling, der var rig paa Stridigheder, men fattig paa Reſultater, tillod jeg mig at raade den høiagtede Regjering til at trække ſig tilbage, og jeg ſtøttede dette fornemlig derpaa, at det havde viiſt ſig, hvor magtesløs Regjeringen ſtod lige over for Folkethinget, navnlig naar det gjaldt om at ſætte Bevillingen af ſtørſte Betydning for Fædrelandets Forſvar igjennem, ſaaledes at dog en Appel til Regjeringens Fædrelandſtjærlighed ſyntes beſøiet. Samme Raad fremkom ſenere ogſaa fra andre Sider. Da vi i Oktober kom ſammen igjen, mødte vi imidlertid den ſamme Regjering, og det blev da under de langvarige Forhandlinger gjentagne Gange udtalt, at hvis det ſkulde komme an paa Regjeringens perſonlige Tilhøielighed, vilde den rimeligviſ have trukket ſig tilbage; men det var blevet gjort den umuligt ved en Udtalelſe, der var fremkommen fra Flerallet af Folkethingets Medlemmer i Slutningen af forrige Samling, hvilkken Udtalelſe gif ud paa, at hvis diſe Medlemmer til Efteraaret mødte den ſamme Regjering, vilde de ikke betænke ſig paa at anvende de yderſte konſtitutionelle Waaben; det vil paa andet Danſk ſige, de vilde da ſtrag forkaſte Finantsloven. Jeg havde den Gang lidt ondt ved at forſtaa, at en ſaadan Erklæring, der jo ikke var fremkommen i eller fra Folkethinget men kun var, hvad den ogſaa blev kaldt, en Uidentifyingerklæring, kunde have ſaa ſerdeles ſtor Betydning, men naar alvorlige og høiagtede Mænd erklære, at de handle af Pligtfølelſe lige over for Konge og Forfatning, da er jeg altid tilhøielig til at respektere en ſaadan Erklæring, og under den Kamp, ſom herefter fulgte, havde jeg ikke videre Banſkelighed ved at finde min Plads. Jeg tillod mig dog dengang at gjøre gjældende, at den Stilling, man valgte under Kampen, ikke beroede paa, om man ſtillede ſig for eller imod Miniſteriet, og jeg har ſpøit til nu at minde derom; thi deri ligger jo, at ved hvad der ſkede foregik ikke Dannelsen af et miniſterielt Parti, eller i alt Fald, at jeg og mine nærmefte Meningsfæller ikke nogenſinde ere traadte ind i et ſaadant Parti. Saa kom Valgkampen, og den hører viſnok til de Slag, hvori begge Parter tilſkrive ſig Seiren, og hvori man derfor med temmelig Sikkerhed kan ſige, at Ingen af dem har ſeiret, idet Alt blev ved det Gamle; Flerallet er jo, hvor det var før, lad ogſaa være, at det er blevet noget mere knebent. Naar nu ſaaledes Situationen maa ſiges at være uforandret, er der jo ogſaa al mulig Udfigt til, at den nu paabegyndte Samling vil blive en ny Ud-gave af den forrige. Jeg retter ikke her nogen Breiddeſe til nogen Side, men vil kun fremhæve, hvad der er en Kjendsgjerning. Det vilde røbe en mærkelig Mangel paa Menneſtekundſkab, hvis Nogen virkelig vilde mene, at nu efter Valgkampen ſkulde der være en ganſke anden gjensidig Beredvillighed til at ſøge en Forſtaeſe, end der havde været tidligere. En Valgkamp er ſandelig

ikke ſærlig ſkiftet til at blodgjøre ſog forſone Sindene, og det gaar ikke her ſom i Valhal, hvor man, efter at have kæmpet, være lige gode Bønder og ſatte ſig fredelig til Bords ſammen. Den Erklæring, der blev oplæſt af det ærede Medlem for Søndborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hanſen) under Finantslovens førſte Behandling, viſer tilſtrækkelig, at Flerallet ikke har forandret ſine Følelſer, og det har ſandelig endnu ſom Fler-tal gode Kort paa Haanden, uden at det juſt derfor behøver at spille dem ud ſtrag. Men fremdeles tør jeg ogſaa ſige, at den Udtalelſe, der da fremkom fra det ærede Medlem for Kjøbenhavnſ 5te Valgkreds (Wille), afgiver tilſtrækkeligt Vidneſbyrd om, at man ogſaa paa den anden Side nærer tilsvarende Følelſer. Det vil ſaaledes komme til at gaa, ſom det gif forrige Gang, de negative Reſultater ville blive de aldeles overveiende. Jeg tvivler ikke paa, at, hvad der hører til de løbende Forretninger, adſkillige Smaalove, ville gaa igjennem, og at det maatte ogſaa nok kan ſke, at en eller anden enkelt Lov af ſtørre Betydning, iſer hvis den er af ſpecifik juridisk Indhold, bliver færdig, men herom vil jeg ſige, hvad jeg mindes at have læſt, at kri-tiſt Sands og vel udarbejdede Udpantningslove ſandelig ikke kunne fyldeſtgjøre Tidens Krav. For hvem der ønsker og foretrækker Stilstand, kan dette være ganſke taaleligt; men jeg hører til dem, der holde meſt af Fremſkridt, og jeg vil ligefrem erklære, at, hvis den nu foreſtaaende Samling ſkulde blive ligeſaa lang og ufrugtbar ſom den forrige, er det efter al Rimelighed den ſidſte, hvori jeg deltager. Hvad ſkal det nu blive til med de vigtige Reforme i kirkelige Forhold, ſom Befolkningen med ſtigende Utaalmodighed og Misnøie venter? Der vil rimeligviſ ſlet ikke blive vort derved. Skoleloven vil jeg lige akkurat nævne, den kommer ſelvfølgelig ikke et Skridt videre, og Nedſættelſerne i Lølden til Fordel for de Ube-midlede, ſom vi ſkulde have ved den nye Lødblov, blive rimeligviſ heller ikke til Noget; der vil Ingen for Alvor vente, at de forſkjellige Anſkuelſer, ſom have været tilſtede om denne Lov, ſkulde være ſaldne bort. Hærløven vil komme til ligeſom iſſor at ligge i Begravelſe i et Udvalg. Men nu Finantsloven? Hvorledes tror man, at den vil komme til at ſe ud? Der kom forleden Dag fra det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ſte Valgkreds (Winther) nogle Antydninger, hvorefter der, hvis de bleve til Virkelighed, kan komme Udſkiftigt ind paa Finantsloven; men Noget kan ogſaa komme til at gaa ud deraf. Er der f. Ex. Nogen, der tror, at Bevillingen til det ſtore Pantferſkib vil kunne vente en bedre Skjæbne i Nar end iſſor? For mit Vedkommende tror jeg ikke, at den Omſtændighed, at den høitærede Marinemi-niſter paa en noget eienDOMMelig Maade er bleven Folkethingſmand for Kjøbenhavnſ 8de Valgkreds, ſkal gjøre hans Indflydeſe her i Thinget ſtørre.